

Uittreksel

Gemeenteraad d.d. 24 januari 2022

AANWEZIG:

Bram Wouters, algemeen directeur
Steven Coppens, voorzitter
Tim Vandenput, burgemeester
Joris Pijpen, Marc Vanderlinden, Pieter Muyltermans en
Annelies Vanderlinden, schepenen
Patrick Demaerschalk, Alain Borreman, Luc Meganck,
Julie Delwick, Caroline Lagrange, Véronique Desmet,
Timothy Rowies, Kenny Verbeeck, Marijke Belsack,
Eva De Bleeker en Maarten Bresseleers, raadsleden

VERONTSCHULDIGD:

Joy Sergeys, schepen
Julie Bollue, Jo Portois en Youri Vandervaeren, raadsleden

**MILIEU: MILIEUDIENST. GOEDKEURING NIEUW SUBSIDIEREGLEMENT
HEMELWATERINSTALLATIE, INFILTRATIE, ONTHARDING EN GROENDAKEN.**

Verantwoordelijke ambtenaar: Eric Kumps

Bevoegd lid van het college: Joy Sergeys

Voorgeschiedenis

- 28 september 2015: gemeenteraad: goedkeuring afkoppelingsreglement in het kader van de aanleg van gescheiden rioleringsystemen.
- 27 april 2020: college van burgemeester en schepenen: bespreking deelname intergemeentelijk hemelwaterplan Hoeilaart – Tervuren – Overijse – Sint-Genesius-Rode.
- 10 juli 2020: intakegesprek met Aquafin.
- Augustus 2020: toewijzing budget voor opmaak hemelwaterplan in AMJP.
- 28 september 2020: besluit schepencollege ter goedkeuring subsidieaanvraag.
- Februari 2021: bestuurlijke vraag naar administratie voor het bekijken van subsidies hemelwaterputten.
- 1 maart 2021: bespreking Eric Kumps met leden van het college over mogelijkheden en wensen van een nieuw gemeentelijk subsidiereglement.
- 23 april 2021: bespreking met Griet Beuckelaers en Eva Rijckmans van Aquafin i.v.m. gelijkaardige subsidies bij andere Vlaamse gemeenten en hoe in te passen in het op te maken hemelwater- en droogteplan.
- Diverse voorbesprekingen met kern milieuraad en werkgroep klimaat & energie n.a.v. het opstellen van het nieuwe klimaatactieplan.
- 27 september 2021: bespreking met het college van burgemeester en schepenen
- 24 november 2021: bespreking aanpassing reglement met Kaat Goris, Kris Lahaye en Louise de Vos (gemeentelijke administratie).
- 9 december 2021: bespreking reglement tijdens vergadering van de milieuraad.

Feiten en context

De Europese Kaderrichtlijn Water verplicht lidstaten om maximaal in te zetten op het gescheiden behandelen van afvalwater (DWA) en hemelwater (RWA). Enerzijds omdat op die manier vermeden wordt dat afvalwater ongezuiverd in de lokale waterlopen belandt, anderzijds om de efficiëntie van waterzuiveringsinstallaties te verhogen doordat het aangevoerde afvalwater niet te sterk met hemelwater wordt verdund.

Bovendien is er een verdroging van de bodem door de massale afvoer van hemelwater naar het rioleringsstelsel. Daarom is het belangrijk dat hemelwater gescheiden opgevangen wordt en dat daarbij ingezet wordt op het duurzaam waterbeheer.

Om die reden wordt een specifieke volgorde van maatregelen toegepast, zoals bepaald volgens "de ladder van Lansink".

- De eerste voorkeur gaat naar maximaal hergebruik van hemelwater.
- Als dat niet (volledig) kan, is het aangewezen in te zetten op infiltratie zodat hemelwater in de bodem kan insijpelen. Op die manier worden de grondwaterreserves op peil gehouden.
- Waar infiltratie niet of slechts beperkt mogelijk is, moet ingezet worden op buffering: het tijdelijk vasthouden en vervolgens vertraagd afvoeren van hemelwater om overbelasting van het rioleringsstelsel tegen te gaan.
- Pas in laatste instantie is een rechtstreekse afvoer naar regenwaterriolering aan de orde.

Om deze doelstellingen te realiseren worden particulieren in een aantal gevallen verplicht om het hemelwater en afvalwater van hun privaat domein te scheiden. Dit is het geval wanneer het lokaal bestuur een gescheiden rioolstelsel aanlegt in hun straat. In uitzonderlijke gevallen is het niet overal haalbaar om een gescheiden rioolstelsel aan te leggen. In dat geval kunnen eigenaars verplicht worden om hun afvalwater individueel te zuiveren aan de hand van een individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater (IBA).

Om tot een scheiding van hemel- en afvalwater te komen, zijn afkoppelingswerken noodzakelijk. Het lokaal bestuur wil eigenaars bij deze werken zowel technisch als financieel ondersteunen, en hiervoor is een gemeentelijk premiëreglement noodzakelijk. Bedoeling is om niet enkel zij die verplicht moeten afkoppelen te ondersteunen (zie beslissing gemeenteraad van 28-09-2015 "Afkoppelingsreglement - Goedkeuring wijziging"), maar ook zij die op eigen initiatief willen afkoppelen zodat hemelwater duurzamer behandeld wordt.

Het water dat gebruikt wordt voor spoeling van toiletten, gebruik in de tuin, schoonmaak en andere laagwaardige toepassingen moet niet de kwaliteit van drinkwater hebben.

Met het gebruik van hemelwater wordt de mogelijkheid geschapen om minder drinkwater te verbruiken en op te pompen uit de grondwaterlagen; hiermee wordt het aanwenden van een schaarse grondstof op een oordeelkundige en duurzame manier beperkt en kunnen verdrogingsverschijnselen tegen gegaan worden.

Juridische gronden

- 23 oktober 2000: Europese Kaderrichtlijn Water;
- 18 juli 2003: Decreet over het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018;
- 10 maart 2006: Besluit van de Vlaamse regering houdende vaststelling van de regels voor de scheiding tussen de gemeentelijke en bovengemeentelijke saneringsverplichting en de vaststelling van de zoneringsplannen;
- 20 augustus 2012: Ministerieel Besluit over de code van de goede praktijk voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van rioleringsystemen;

- 5 juli 2013: Besluit van de Vlaamse regering houdende de vaststelling van een gewestelijke, stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en niet-verontreinigd hemelwater;
- 18 december 2015: Vaststelling van de Vlaamse regering van stroomgebiedbeheerplannen 2016-2021;
- 12 maart 2016: Rechtsgeldig verklaring van het uitvoeringsplan definitieve herziening van het zoneringsplan en van het gebiedsbedekkende uitvoeringsplan;
- 22 december 2017: Decreet Lokaal Bestuur, in het bijzonder de artikels 40, §3 en 41, 23°.

Advies

Het reglement werd besproken in de vergadering van de milieuraad van 9 december 2021. De milieuraad brengt een positief advies uit.

Argumentatie

De bescherming van het leefmilieu behoort tot één der prioritaire opdrachten van het lokaal bestuur.

Naast het beperken van de uitstoot van broeikasgassen en het stimuleren van hernieuwbare energie is klimaatadaptatie een even belangrijke factor om op te nemen in ons nieuw op te stellen "duurzaam energie- en klimaatactieplan".

Eén van de klimaatadaptatieve maatregelen is het stimuleren van opslag en hergebruik van regenwater, gecombineerd met de infiltratie van het regenwater op eigen terrein.

Om verdroging tegen te gaan zijn de maatregelen "ontharden van bestaande verhardingen" en "aanleg van groendaken" eveneens van groot belang. Het vervangen van ondoordringbare verharding naar een waterdoorlatende verharding en de aanleg van een groendak betekent veel om de grondwatertafel te voorzien met het infiltratiewater. Het afkoppelingsreglement van 28-09-2015 kan met het nieuwe premierreglement gecombineerd worden.

Financieel advies

Financiële gevolgen voorzien	Actie: A-3.1.0. AR: 0350-32 BI:643000 IP: geen	Offerte: € 17.500. euro Huidig saldo krediet: 121.833,40 euro Saldo na vastlegging: 104.333,40 euro
------------------------------	---	---

BESLUIT: eenparig aangenomen

Artikel 1 – Definities

Afkoppelen	Bij open en halfopen bebouwing dient op termijn alle hemelwater gescheiden van afvalwater uitgevoerd te worden.
Afkoppelingsdeskundige	De afkoppelingsdeskundige dient erkend te zijn of maakt deel uit van een erkende organisatie. Lijst van deskundigen vindt men op https://www.aquaflanders.be/keurders . Informeert de eigenaars, maakt een afkoppelingsstudie of -advies op; bestaande uit een afkoppelingsplan en een kostenraming. Hij volgt eveneens de uitvoering van de afkoppelingswerken op. Deze diensten worden betaald door de inwoner maar zullen door de gemeente gedeeltelijk terugbetaald worden samen met de premie indien de afkoppelingsinstallatie wordt goedgekeurd door de gemeente.
Afkoppelingsproject	De aanleg van een optimaal gescheiden rioleringsstelsel in een openbare weg.
Afvalwater	Water met afvalstoffen en of verontreinigingen waarvan de houder zich ontdoet of moet ontdoen.
Afvalwaterafvoerleiding (DWA)	Of "droog weer afvoer": onderdeel van het gescheiden rioleringsstelsel bestemd voor het ontvangen en afvoeren van huishoudelijke afvalwater.
Gescheiden riolering	Een dubbel stelsel van leidingen of openluchtgreppels waarvan het ene stelsel bestemd is voor het opvangen en afvoeren van afvalwater en het andere stelsel bestemd is voor hemelwater.
Groendak	Dak dat ontworpen is om te worden begroeid met bijvoorbeeld een Sedum-, gras- of kruidenvegetatie.
Hemelwater	Verzamelnaam voor regen, sneeuw en hagel, inbegrip van dooiwater. Met de benaming regenwater wordt eveneens hemelwater bedoeld.
Hemelwaterinstallatie	Een hemelwaterput, gecombineerd met één of meer tapkranen, met bijhorend leiding- en pompsysteem, filters enz. met het oog op hergebruik van hemelwater en met een verbinding met wasmachine en of toiletten.
Hemelwaterput / -waterreservoir	Reservoir voor het opvangen en stockeren van zuiver en niet behandeld hemelwater.
IBA	Individuele, lekvrije behandelingsinstallatie voor huishoudelijk afvalwater.
Infiltratievoorziening	Een voorziening voor het doorsijpelen van hemelwater in de bodem, eventueel door het vervangen van een verhard oppervlak. Dit hemelwater kan afkomstig zijn van daken, de overloop van hemelwaterinstallaties of verhardingen. <ul style="list-style-type: none">• Rechtstreekse infiltratie in de ondergrond: het beste scenario tegen klimaatopwarming en voor biodiversiteit is het aanleggen van een tuin met diverse aanplantingen waar

	<p>hemelwater op natuurlijke wijze kan infiltreren in de ondergrond.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Berging en infiltratie in een open voorziening: een infiltratiekom of wadi, waarnaar het water wordt aangevoerd via een open goot of een buis net onder de grond. • Berging en infiltratie in een ondergrondse voorziening: het aanleggen van een put, horizontale buis omgeven door grind/kiezel en een geotextiel of een andere speciale infiltratievoorziening op de eigen kavel waarnaar het hemelwater wordt afgevoerd.
Regenwaterafvoerleiding (RWA)	Onderdeel van het gescheiden rioleringsstelsel bestemd voor het ontvangen en afvoeren van hemelwater.
Verharde oppervlakte	Verhardingen waarvan het niet vervuilde regenwater kan worden opgevangen zoals daken, terrassen en verharde parkeerplaatsen.
Zoneringsplan	<p>Gebiedsdekkend plan dat tot op huisniveau weergeeft welke maatregelen de gemeente en particulieren moeten treffen om hemel- en afvalwater te scheiden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centraal gebied volgens zoneringsplan: er is reeds geruime tijd riolering aanwezig die aangesloten is op een waterzuiveringsinstallatie. • Groene cluster volgens zoneringsplan: collectief te zuiveren gebied, nog te optimaliseren: hier is riolering gepland of er is riolering aanwezig maar nog niet aangesloten op een waterzuivering. • Rode cluster volgens zoneringsplan: er is geen riolering voorzien. Het afvalwater moet individueel gezuiverd worden met een IBA.
Gebouw	Vergunde woning of vergund lokaal.
Lokaal	Vergund gebouw waarvan een vereniging gebruik maakt voor haar activiteiten.
Nieuwbouw	We spreken van nieuwbouw als een volledig nieuw gebouw (zonder voorafgaande sloop) wordt gerealiseerd.
Verbouwing	Een bouwproject waarbij 60% of meer van de buitenmuren wordt behouden.
Herbouw	Een bouwproject waarbij minder dan 60% van de buitenmuren wordt behouden.

Artikel 2 – Termijn

Er wordt voor een termijn vanaf 1 januari 2022 tot en met 31 december 2024 een gemeentelijke toelage vastgesteld voor het opvangen, infiltreren en bufferen van hemelwater alsook het ontharden van verharding en de aanleg van groendaken. Een jaarlijkse evaluatie van de ingediende aanvragen wordt begin van elk kalenderjaar voorzien.

Artikel 3 – Algemene voorwaarden

Om in aanmerking te komen voor de toelage moet cumulatief voldaan worden aan:
De toelage voor het plaatsen van een hemelwaterinstallatie wordt toegekend voor alle woningen – met uitzondering van nieuwbouw en herbouw – op het grondgebied Hoeilaart;

- De hemelwaterinstallatie, infiltratievoorziening, aanleg groendak en of ontharding dienen een permanent en definitief karakter te hebben en te voldoen aan de meest recente richtlijnen zoals deze bepaald zijn in "Krachtlijnen voor een geïntegreerd rioleringsbeleid in Vlaanderen", meer bepaald de "code van de goede praktijk voor hemelwaterputten en infiltratievoorzieningen" en in tweede instantie aan de technische voorwaarden van de gewestelijke, stedenbouwkundige verordeningen inzake hemelwaterputten e.a. (besluit van de Vlaamse regering van 5 juli 2013, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad dd. 8 oktober 2013);
- De gemeentelijke toelage kan voor eenzelfde adres slechts eenmaal per onderdeel of oppervlakte worden aangevraagd, op voorwaarde dat indien er hemelwatervoorzieningen in de omgevingsvergunning werden opgelegd die ook effectief werden uitgevoerd en in werking werden gesteld;
- De aanleg van de hemelwaterinstallatie en of de infiltratievoorziening en of groendak en of ontharding werden gefactureerd vanaf 1 januari 2022.
- Enkel particulieren of een door het gemeentebestuur erkende vereniging komen voor de toelage in aanmerking. Indien de aanvrager geen eigenaar is van het gebouw waarvoor de premie wordt aangevraagd, verklaart de eigenaar, via medeondertekening van de aanvraag, zijn akkoord.

Artikel 4 – Bijzondere voorwaarden en toelage bedragen

§1 Hemelwaterinstallatie

Binnen de perken van de jaarlijks op de begroting voorziene en goedgekeurde kredieten, verleent het college van burgemeester en schepenen een subsidie voor de aanleg van een hemelwaterinstallatie. Deze hemelwaterinstallatie moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Nieuwbouw en herbouw komen niet in aanmerking;
- De inhoud van de hemelwaterput bedraagt minimaal 5.000 liter;
- De volledige dakoppervlakte – met uitzondering van die delen waarop een groendak is aangelegd – dient aangesloten te worden op de hemelwaterput. Een toelage bij een onvolledig, aangesloten dakoppervlakte is slechts toegestaan mits grondige motivering;
- Het hergebruik van het in de hemelwaterput opgevangen water is verplicht door middel van een aangesloten pompinstallatie met een minimale aansluiting van minstens 1 vrijstaande kraan én 1 toilet of wasmachine.
- Er mag geen directe verbinding gecreëerd worden tussen het drinkwaternet en het leidingennet, aangesloten op de hemelwaterput. Hiertoe dient de hemelwaterput met drinkwater bijgevuld te worden d.m.v. een bijvulstelsel met onderbreking, overeenkomstig de code van goede praktijk, ofwel dient een afzonderlijk leidingcircuit voorzien te worden voor hemelwater en drinkwater.
- De overloop van de hemelwaterput moet aangesloten worden op een infiltratievoorziening op eigen terrein. Enkel op plaatsen die gekend zijn als overstromingsgevoelig mag de overloop aangesloten worden op het rioleringsstelsel;
- De overloop kan ook aangesloten worden op een openbare infiltratievoorziening, een waterloop (mits een aan te vragen machtiging), gracht of een ander oppervlakte water.

De toelage voor het plaatsen van een **hemelwaterput bedraagt 500 euro** en wordt toegekend na controle van de facturen en rekeninguittreksel.

De toelage voor het plaatsen van een **hydrofoorpomp bedraagt 50% van de factuur met een maximum van 200 euro** en wordt toegekend na controle van de facturen en rekeninguittreksel.

§2 Infiltratievoorzieningen

Voorafgaand aan de werken om een infiltratievoorziening aan te leggen dient de afkoppelingsdeskundige geconsulteerd te worden om na te gaan hoe het hemelwater best benut, geïnfilterd of gebufferd kan worden. Het afkoppelingsadvies en verslag van tussentijdse controle worden bij de premieaanvraag gevoegd. **De kosten voor het opmaken van het advies van de afkoppelingsdeskundige** zijn voor rekening van de aanvrager maar deze kosten worden, via de premieaanvraag, gedeeltelijk teruuld gbetdoor de gemeente met een **maximum van 200 euro**.

De controle van de uitgevoerde afkoppelingswerken en infiltratievoorzieningen is ten laste van de gemeente.

Binnen de perken van de jaarlijks op de begroting voorziene en goedgekeurde kredieten, verleent het college van burgemeester en schepenen een subsidie voor de aanleg van een infiltratievoorziening. Deze subsidie kan gecumuleerd worden met §1 en §3. Deze infiltratievoorziening moet voldoen aan de voorwaarden van §1.

De toelage voor het vervangen van verharde oppervlakte (**ontharding**) door rechtstreekse infiltratie in de ondergrond: **5 euro per m² met een minimum van 10 m² en een maximum van 60 m²**.

De toelage voor berging en **infiltratie in een open bovengrondse voorziening** bedraagt **maximum 250 euro** en wordt toegekend na controle ter plaatse en nazicht van de facturen en rekeninguittreksel.

De toelage voor berging en **infiltratie in een ondergrondse voorziening** bedraagt **maximum 200 euro** en wordt toegekend na controle ter plaatse en nazicht van de facturen en rekeninguittreksel.

§3 Aanleg van groendaken

Binnen de perken van de jaarlijks op de begroting voorziene en goedgekeurde kredieten, verleent het college van burgemeester en schepenen een subsidie voor de aanleg van groendaken. Deze subsidie kan gecumuleerd worden met §1 en §2. De aanleg van groendaken moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- De minimale oppervlakte van het groendak is 6 m²;
- Het dak moet geïsoleerd zijn: de warmteweerstandscoefficient R van het isolatiemateriaal op het dak bedraagt minimum 3,5m²K/W;
- Het groendak heeft minstens een wortelkerende laag, een drainagelaag, een substraatlaag en een vegetatielaag over de volledig aangelegde oppervlakte. Ook de aanleg met groendaktegels met voornoemde lagen is toegelaten;
- De toelage geldt voor de aanleg van een extensief of een intensief groendak, maar niet voor terrassen en paden;
- De aanleg van het groendak moet in overeenstemming zijn met de bestaande wetten, reglementen en verordeningen;
- De aanleg moet beantwoorden aan de regels van goed vakmanschap en het groendak moet minstens 10 jaar in goede staat behouden blijven;
- De dakconstructie moet voldoende draagkracht bezitten voor een groendak (dit dient schriftelijk bevestigd te worden door een architect of ingenieur);
- Verenigingen van mede-eigenaars in appartementsgebouwen kunnen per wooneenheid onder het dak maximum 40 m² inbrengen.

De toelage voor het aanleggen van een **groendak bedraagt 25 euro per m²** aangelegd groendak met een **maximum van 1.000 euro** (of maximum 40 m²).

Artikel 5 – Aanvraagformulieren

De aanvraag tot het bekomen van de toelage wordt binnen het jaar na de laatste factuurdatum van de aankoop en aanlegkosten van de hemelwaterinstallatie, infiltratievoorziening, ontharding of groendak ingediend. Dit formulier is beschikbaar op de gemeentelijke website of kan bekomen worden bij de dienst Omgeving.

Na ontvangst van de schriftelijke aanvraag wordt het dossier onderzocht. Alle nuttige bewijsstukken (het afkoppelingsadvies, facturen, betalingsbewijzen, foto's van voor én na de werken, een schets van de uitgevoerde werken,...) moeten aan de aanvraag worden toegevoegd.

Vooraleer over te gaan tot de uitbetaling van de toelage, vermeld onder artikel 4 §1 en §2, zal een afgevaardigde van de gemeente nagaan of er aan de voorwaarden van dit reglement voldaan is.

Indien niet aan de voorwaarden tot betoelaging werd voldaan, wordt de aanvrager verwittigd dat de toelage niet kan worden uitbetaald. De aanvrager kan op dat moment aanpassingen uitvoeren om toch aan de voorwaarden te voldoen en de uitbetaling van de toelage te bekomen.

Artikel 6

Dit reglement wordt voorgelegd en goedgekeurd door de gemeenteraad van 24 januari 2022.

Het college van burgemeester en schepenen is belast met de uitvoering van dit reglement.

Artikel 7

De subsidie wordt aan de eigenaar, gebruiker of huurder (mits toestemming van de eigenaar) van een gebouw, gelegen op het grondgebied van Hoeilaart, toegekend na goedkeuring van de subsidieaanvraag door het college van burgemeester en schepenen.

Artikel 8

Een afschrift van dit besluit zal ter kennisgeving gezonden worden naar:

- De provinciegouverneur
- Dienst omgeving
- Dienst financiën

Uittreksel voor

Milieudienst, Dienst Omgeving, Financiële dienst en digitaal loket

Namens de Raad,
get. Bram Wouters
Algemeen directeur

get. Steven Coppens
Voorzitter

Voor eensluidend afschrift,